

Izhaja
10. in 25. dne
vsakega meseca.

Stoji za
celo leto 3 gld. —
pól leta 1 „ 60
četrť „ — „ 80
Posamezne štev.
15 kr.

Oznanila
ikrat natisnena
od vrste 15 kr.

Naročnina,
oznaila in reklamacije
pošiljajo se
upravnistvu
v Maribor.

Odprte rekla-
macije so
poštnino prosto.

POPOTNIK.

Glasilo

„Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Izdajatelj in urednik:

M. J. Nerat, nadučitelj.

Spisi in dopisi
pošiljajo se
urednistvu
v Maribor,
Reiherstrasse 8.

Pismom,
na katera se želi
odgovor,
naj se prdene
primerna poštna
znanka.

Na anonimne do-
pise se neoziramo.

Nefrankotana pisma,
se ne sprejemajo.

Rokopisi
in na
sezaj poslani knjige
se ne vračajo.

Poziv!

Ko je zaslula vest, da dična „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ hoče letos zborovati v našem starodavnem Celju, polastilo se je naših src veliko veselje. Takoj se je konstituiral podpisani krajni odbor, da priredi vse potrebno za dostojen vsprejem predragih nam gostov.

Povsod, kamor ste dosedaj še pohiteli, Vi vzgojitelji, Ve vzgojiteljice naše slovenske mladine, ponosa našega in naše nade, vzprejeti ste bili z odprtimi rokami. Mi Vam sicer radi nengodnih razmer na bojevitih naših tleh tako krasnega vsprejema nuditi ne moremo, kakor so to storili drugi srečnejši kraji, ali naša srca Vam bodo odprta in v prostorih našega „Narodnega doma“ bodete torej Vi neomejeni gospodarji in mi bodemo Vaši gostje. Jedna nas le želja navdaja, ta, da bi Vas zrla v najmnogobrojnejšem številu, da bi to naše najsrčneje vabilo našlo najštevilnejši odziv iz vseh slovenskih pokrajin.

Slovensko učiteljstvo! V drugo prihajaš v naše Celje, da vršiš resno delo na polju narodne vzgoje. Radujemo se Tvojega poseta, le daj nam priliko, da Ti pokažemo, kolike so naše simpatije do Tebe. V čem večjem številu dojdeš, tem večje bo naše veselje, tem večji naš ponos.

Da se torej veseli vidimo in spoznamo 4. in 5. avgusta meseca v Celju!

Krajni odbor za IX. glavno zborovanje v Celju,
dne 4. julija mes. 1897.

Častni predsednik: dr. J. Serbec.

I. predsednik: Ivan Stukelj.

II. predsednik: Josip Schmoranzer.

I. tajnik: Fran Brinar.

II. tajnik: Fran Krajnc.

Vse p. n. udeležnice in udeležnike IX. Zavezine skupščine, ki želé stanovanja, podpisani najuljudneje prosi, da se pri njem zglasé najkasneje do 31. t. m. Takisto naj se pri njem zglasé vsi, ki se udeležé banketa. Banket bode v veliki dvorani „Narodnega doma“ in bode kuvert brez pijače stal 1 gld. Ta vsota naj se blagovoli oglasu priložiti.

Josip Schmoranzer, učitelj v Celju.

Slovenskemu učiteljstvu!

V starodavnem mestu Celju ob bregu bistre Savinje bode imela „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ v 4. in 5. dan meseca avgusta IX. glavno skupščino.

„Zaveza“ je že pokazala, da zamore za razvoj našega šolstva in za povzdigo našega stanu storiti mnogo koristnega, zlasti tedaj, ako vse slovensko učiteljstvo prešinja potrebna zavest složnega in vzajemnega delovanja. V Celju ima slovensko učiteljstvo ugodno priliko, da zopet pokaže javno, koliko mu je mar za napredek našega šolstva in za svoje stanovske težnje. Resni časi so, zato nam je neobhodno treba skupnega posvetovanja in složnega delovanja.

Pridite torej sodrugi dragi in mile tovarišice iz vseh slovenskih pokrajin v mnogobrojnem številu v starodavno Celje! Pridite vsi, ki Vam gorko bije srce za veselje in bol našega stanu ter za blaginjo slovenskega šolstva. Združeni hočemo povzdigniti svoj glas v prosep našega šolstva, v svoj stanovski interes! Pokažimo, da smo zavedni in napredni učitelji! Zvedó naj tudi naši tovariši po širni Avstriji, da se popolnoma zavedamo velikega pomena svojega stanu, pa tudi svojih velikih dolžnosti.

Poseben krajni odbor s častnim predsednikom gospodom dr. Jos. Serncem na čelu deluje neumorno, da nam pripravi prijetno bivanje one dni v Celju. Na nas je sedaj, tovariši dragi in cenjene tovarišice, da pokažemo z mnogobrojno udeležbo, da vemo ceniti njihov obilen trud.

Pripeljite se 4. avgusta na progi Trst—Celje ali z osebnim vlakom, ki prihaja v Celje ob 7:34 ali pa z meščancem, ki pride ob 9:47; Maribor—Celje pa s poštnim vlakom, ki prihaja v Celje ob 10:08 in iz Savinjske doline ob 7:26 zjutraj.

Na mnogobrojno in veselo svidenje v Celju!

Direktorijj.

IX. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ dne 4. in 5. avgusta meseca v Celju.

Vspored:

I.

V sredo dne 4. avgusta:

1. Ob 10. uri dopoludne seja upravnega odbora v čitalničnih prostorih „Narodnega doma“. Vspored posvetovanju: a) Poročilo o delovanju direktorija, b) določitev poročila za delegacije, c) razni nasveti.

2. Ob 1/2 11. uri dopoludne seja delegacije v mali dvorani „Narodnega doma“ z nastopnim dnevnim redom:

- a) Pozdrav predsednika „Zaveze“.
- b) Poročilo tajnika o delovanju upravnega odbora in o delovanju društev, zastopanih v „Zavezi“.
- c) Poročilo blagajnika.
- č) Poročilo računskih pregledovalcev.
- d) Volitev treh pregledovalcev računov (§ 20. pr.).
- e) Poročilo gledé na „Zavezno glasilo“.
- f) Določitev letnih doneskov članov „Zaveze“ (§ 21. pr.).
- g) Določitev vspredda za glavni zbor in za sekcije.
- h) Določitev časa prihodnji (X.) skupščini „Zaveze“ (§ 19. pr.).
- i) Volitev 4 rediteljev za glavni zbor.
- j) Nasveti in predlogi.

3. Ob 1. uri popoldne seje sekcij v čitalničnih prostorih „Narodnega doma“ po vspreddu, ki ga določi delegacija.

4. Od 2. ure dalje pevske vaje.
5. Ob 8. uri zvečer „Koncert s plesom“ v „Narodnem domu“.

Vspored:

Dr. G. Ipavic: Zavezna. Mešani zbor s spremljevanjem orkestra.	b) Paganini: Motto perpetuo. Violin-solo igra gosp. F. Serajnik, na klavirju spremlja gosp. J. Pavčič.
1. F. Vogel: Cigani. Moški zbor s tenor-solo. Poje gosp. A. Štefančič.	7. A. Förster: Kitica slovenskih narodnih pesnij. Šesteroglasen mešani zbor.
2. Orkestralna točka, svira vojaška godba.	8. D. Jenko: Na morju. Moški zbor.
3. A. Förster: Ljubica. Mešani zbor.	9. Orkestralna točka, svira vojaška godba.
4. Deklamacija. Gpdč. A. Osana.	10. A. Förster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij. Mešani zbor s spremljevanjem orkestra.
5. * * * Na Nehajem gradu. Moški zbor s bariton-solo. Poje gosp. Grajland.	
6. a) Mendelssohn: Andante.	

Pri koncertu sodeluje vojaška godba c. in kr. pešpolka Leopold II. št. 27.

II.

V četrtek dne 5. avgusta:

1. Ob 8. uri sv. maša.
2. Ob 9. uri dopoldne:

Glavni zbor

v posojilnični posvetovalni dvorani „Narodnega doma“ po vsporodu, kakor ga določi delegacija.

3. Po glavnem zboru se snide zopet delegacija, da voli upravni odbor.
4. Ob 1. uri popoldne: Banket v glavni dvorani „Narodnega doma“.

Za glavni zbor so oglašeni sledeči predmeti in predlogi:

1. Nekoliko misli o vzgojnem smotru ljudske šole. Poročevalec gosp. Henrik Schreiner, ravnatelj c. kr. učiteljsišča v Mariboru.
2. O Ebenhoch-ovem šolskem predlogu. Poročevalec gosp. Drag. Česnik, nadučitelj v Predosljah pri Kranju.
3. Predlog, „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ naj začne izdajati sistematično urejeno učiteljsko knjižnico, bode utemeljeval gosp. Vekoslav Strmšek, šolski vodja v Št. Petru na Medvedovem selu.
4. Predlog, „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ naj na pristojnem mestu deluje na to, da se bodo od zdaj naprej nastavljali kot suplenti oziroma supletinje na ljudskih šolah k večjem jedino le take osebe, ki so dovršile najmanj 3 letnike učiteljsišča ali vsaj 5 razredov kake druge srednje šole in ki se zavežejo, da napravijo potrebne izpite do določenega obroka, bode utemeljeval gosp. Franc Brinar, učitelj na Črešnjicah pri Vojniku.
5. Šolski muzej slovenskega učiteljstva v Ljubljani. Poročevalec gosp. Jak. Dimnik, učitelj in urednik v Ljubljani.

Resolucije:

1. „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ ustanovi v proslavo in spomin na plodonosno 50letno vladanje Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v Ljubljani šolski muzej slovenskega učiteljstva ter ga slovesno otvori leta 1898. ob priliki X. glavne skupščine, ki se ima vršiti v Ljubljani.
2. Slavni direktorij „Zaveze“ se obrni z okrožnico do vseh okrajnih učiteljskih društev, da bi blagovolila prispevati prvo leto po 10 gld., vsako nadaljno leto pa po 5 gld. za šolski muzej in sicer toliko časa, dokler bo muzej potreboval te podpore.

3. Slavni direktorij se obrni s prošnjo za podporo na slavni občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane, na deželne zборе v Ljubljani, Gradcu, Gorici in Poreču in na vis. c. kr. naučno ministerstvo.

4. Direktorij „Zaveze“ se pooblašča, da v sporazumljenju poročevalca poišče potrebne prostore za šolski muzej v Ljubljani ter imenuje potrebno število članov v vodstvo šolskega muzeja.

5. Slavnemu direktoriju se naroča, da sestavi v sporazumljenju današnjega poročevalca potrebna navodila, pod kakimi pogoji naj se pošiljajo razne pošiljatve za šolski muzej v Ljubljani.

6. Zadruga „Samopomoč“ slovenskega učiteljstva. Poročevalec M. J. Nerat, Maribor. Gosp. Franc Praprotnik je umaknil svoje poročilo o „Slomšku“, zakaj, pojasnil bo de slavni delegaciji.

Delegata so dalje prijavila sledeča društva :

10. Savinjsko učiteljsko društvo: gg. Valentin Jare — Braslovče, Jos. Stritar — istotam.

11. Kamniško učiteljsko društvo: gg. Pavel Gorjup — Nevlje, Janko Toman — Moravče, Ign. Tramte — Kamnik, Avgust Stefančič — Kamnik.

12. Konjiško učiteljsko društvo: gg. Franc Brinar — Črešnjice, Ljudovik Černež — Čadram.

13. Goriško učiteljsko društvo: gg. Jos. Čopi — Kronberg, Tomaž Jug — Solkan, Ant. Bajc — Renče, Ambrož Poniž — Rifenberg, Tomaž Lukančič — Gorenje polje, Vekoslav Urbančič — Dornberg, Miha Zega — Kanal ter gospici Kristina Doljak — Solkan in Amalija Jelšek — Dornberg.

Namestnika: gg. Leopold Furlani — Sv. Andrež in Fr. Golja — Podlaka.

14. Smarsko-rogatsko učiteljsko društvo: gg. Edvin Blenk — Zibika, Vekoslav Strmšek — Št. Peter na Medvedovem selu, Fr. Vezjak — Sv. Križ pri Slatini.

Namestnika: gg. Tomislav Kurbus — Slivnica in Fr. Rošker — Šmarje.

15. Kozjansko učiteljsko društvo: gg. Fr. Bračič — St. Vid pri Planini, Ant. Građičnik — Št. Vid in Jak. Medved — Št. Peter pod sv. gorami.

16. Ormožko učiteljsko društvo: gg. Ant. Porekar — Hum, Jos. Rajsp — Ormož in gospica Ivanka Kralj — Središče.

Namestniki: gg. Adolf Rozina — Ormož, Ant. Sivka — Sv. Tomaž in gospica Lucija Gabršček — Velika Nedelja.

17. Saleško učiteljsko društvo: gg. Milos Levstik — Št. Andraž nad Polzelo in Ant. Šumljak — Šoštanj.

18. Sežansko učiteljsko društvo: gg. Matko Žgajner — Veliki dol, Alb. Štrekelj — Škocijan, Ant. Benigar — Tomaj, Peter Lavin — Vojšćica.

19. Slovenjebistriško učiteljsko društvo: gg. Oton Vobič — Gor. Polskava, Jak. Pukmeister — Črešnjevce in gospica Ana Osana — Poličane.

20. Ptujsko učiteljsko društvo: gg. Fr. Podobnik — Hajdina, Iv. Strelec — Sv. Andraž v Slov. gor., Karl Marschitz — Sv. Lovrenc v Slov. gor.

21. Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj: gg. Jos. Schmoranzner — Celje, Ant. Petriček — Žalec, Armin Gradišnik — Hrastnik, Ant. Gnus — Dol in gospica Marija Orač — Št. Jurij ob južni železnici.

Namestniki: gg. Iv. Stukelj — Svetina, Fr. Krajnc — Celje in Jos. Brinar — Vojnik.

22. Sevniško-brežiško učiteljsko društvo: gg. Jože Mešiček — Sevnica, Janko Knapič — Sv. Anton v Leskovcu, Srečan Exel — Rajhenburg.

23. Učiteljsko društvo za kotar Volosko: gg. Miran Julij, učitelj u sv. Mateju, Bunc Ivan, učitelj c. kr. pripravnice za učiteljišča u Kastvu.

24. Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega: gg. Iv. Kernc, nadučitelj — Gor. Logatec, Pet. Repič, nadučitelj — Unec, Jos. Benedek, nadučitelj — Planina, Jos. Novak, učitelj — Idrija, Iv. Šega, učitelj — Dolenji Logatec.

Za delegate smo preskrbeli trakove z napisom dotičnega društva. Te znake dobé gospice delegatinje in gospodje delegati v Celju.

* * *

Direktorij je razposlal vsem okrajnim učiteljskim društvom to-le okrožnico:

Dne 8., 9. in 10. avgusta meseca t. l. bode zborovala češka „Ustřední jednota spolku učiteljskýh“, 10. avgusta pa „Savez hrvatskih učiteljskih družtava“, prva v Kutni gori (Kuttenberg), druga v Zagrebu.

48 brzozavnih pozdravov so nam poslala lansko leto v Opatijo češka učiteljska društva, tudi hrvatska „Saveza“ nas pozdravi vsako leto.

Zato lepo prosimo, da pozdravi brzozavnim potom pri takratni priliki obe skupščini tudi Vaše društvo.

Direktorij „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Št. Juriju
dne 20. julija meseca 1897.

Dragotin Česnik s. r.,
tač. tajnik.

L. Jelenc s. r.,
tač. predsednik.

O metodi pouka v spisju.

(Konferenčna naloga. — Spisal Ludovik Černež.) (Dalje.)

Je li pa sploh treba takih nalog, za kojimi naj učitelj stika po konverzijskih slovarjih? Ali se ne nasprotuje s tem zahtevi: naloga bodi primerna!? In ravno to je velika hiba Schiessl-ova, da se sam ne ravna po svojih načelih in da precenjuje duševne sile otrok. Poglejmo si nekatere naloge iz obširne zbirke, koje je sestavil (stran 218. do 222.) za ljudsko šolo!

Die Eskimos. Die Australneger. Der Investiturstreit. Das grosse Schisma. Die Ordale. Die Folter. Die Bleikammern Venedigs. Die Tigerjagd. Die Infusorien. Die Erdbeben. Der Hagel. Das Sonnensystem. Die Feuerkugel. Die Fär Öer. Der Jangtsekiang. Algier. Die Pompas itd. To je le nekaj drastičnih primerov. Pa da kratko povem: izmed ogromne zbirke nalog dalo bi se uporabiti v ljudski šoli — za kojoj jih je Schiessl namenil — komaj 10 odstotkov, vse druge bi bile k večjemu za srednje šole. Ravno tako bi prepustili primerjavo vina in piva (stran 222.) raje srednješolcem, ki že vendar poznajo te pijače in njih upljiv iz lastne izkušnje!

Nalogo smo pripravili in sedaj sledi:

II. Podavanje snovi.

Kedaj se naj snov poda? Spisovna ura je določena le za spisje. V vsaki spisni uri se mora sestaviti nov spis. Snov spisa mora biti popolna last učenceva itd. To so zlata pravila Schiessl-ova, žal le, da se jih sam ne drži. On podava namreč snov vedno le še v spisni uri, kar pa je popolnoma napačno! — Ako je spisna ura določena le za spisje in sicer za sestavljanje spisov, kojih snov mora biti učencem že znana, ne sme

se v tej uri podati celo nič novega! To pa se ne sme tudi zaradi tega ne, ker je spisju določeno tako malo časa, da ga moramo jako dobro uporabiti, ako hočemo sploh kaj doseči. — Kdor pa bi n. pr. v spisni uri pripovedoval kako novo povest, naj bi si tudi bil prej prilično namignil na njo — kakor hoče Schiessl — in jo hotel porabiti za spis, ki bi se še naj v isti uri sestavil, pregrešil bi se popolnoma zoper gorenja načela. Uporabil bi prvič spisno uro za podavanje nove tvarine, drugič pa bi se ne mogel prepričati, koliko so jo učenci umeli, in so li pripravljeni za nalogo ali ne.

Poglejmo si zopet konkreten slučaj in sicer isto povest „Zvesti pes“! V prirodoslovskem pouku obravnavam psa. Pri tej priliki že imam pripravljeno dotično nalogo. Ko govorim torej o zvestobi psa sploh, podam takoj ali pa koncem ure povestico o „Zvestem psu“. To prvič oživi ves pouk, drugič pa nam da ob jednom snov za prihodnjo nalogo. Povem torej, da bomo pisali to zgodbico v spisnice in jo dam ponoviti od boljših učencev.

Tako zbudim zanimanje za nalogo. Marsikateri učenec jo že skuša izgotoviti za pridnostno nalogo, drugi pomisli, kako bi se to napisalo, nekateri pa pripoveduje povest doma bratcu, sestrici ali materi in tako mnogo pridobi. Ko pride spisna ura, imamo snov pripravljeno. Schiessl pa bi bil tako-le storil. Pri obravnavi psa bi bil rekel otrokom: „O priliki vam hočem povedati lepo dogodbico o nekem zvestem psu“. Otroci bi bili res radovedni, in prepričan sem, da bi ga prosili, naj jim jo takoj pové. On pa bi čakal na spisno uro. Tedaj bi vzbudil spomin n. pr. z besedami: „Otroci, zadnjič sem vam obljubil, da vam povem o nekem zvestem psu; poslušajte torej!“

Otroci bodo vestno poslušali. V duhu bodo videli jezdeca, kako izgubi popotno torbo. Psiček leti pred konja, laja in cvili. Gospodar vstrelji nanj. Obstreljena živalica se splazi nazaj do torbe in jo varuje. Jezdec izgreši torbo, jaha nazaj in najde na njej psa, ki se mu dobrika . . .

Pa poslušajte! Jeden bo mislil, kak psiček je neki to bil, po velikosti, po barvi, morebiti ravno tak, kakor ga imajo pri njih doma, množino bo bolelo srcé, da se je zvesti živalici tako zgodilo, drugi zopet se bodo zanimali za konja itd., z jedno besedo: otroci ne bodo „razpoloženi“ za spis! — Ako pa sem vse prej pripovedoval, polegla so se polagoma ta čustva in zadovoljile stranske misli, vse mišljenje je vrpto le na nalogo in nje smoter: Učenci so „zbrani v duhu“. Ravno tako je pri popisu. Če popišem kak predmet in povem, da bomo porabili to v prihodnjem spisu, prepričan sem, da se bo mnogo učencev do tiste dobe kolikor možno natančneje seznanilo z njim, ali pa bodo vsaj to, kar so slišali, v duhu uredili. Vse to pa se ne more zgoditi, ako še le v spisni uri stvar popišem. — Te kratke opazke zadostujejo, da je opravičena trditev, da se ne sme podati snov še le v isti uri, ko se ima sestaviti spis. Izjema bi bila dovoljena le pri prvi stopnji, namreč pri golih reprodukcijah, in pa pri opravičnih sestavkih. Vsekakor pa morajo biti tudi te naloge v zvezi z drugim poukom.

III. Izpeljava naloge.

Ker je izpeljava naloge pri raznih stopnjah različna, hočemo si jo ogledati pozneje pri praktičnih primerih, a tukaj le nekaj opazk! Kedar izgotavljajo učenci ves spis s pomočjo učiteljevo (torej pri I. in deloma pri II. stopnji), lahko ga pišejo takoj v spisnice, kedar pa ga sestavljajo samostojno, naj pišejo na košček papirja ali pa v konceptni zvezek. Če pomislimo, da delajo navadno tako izurjeni pisatelji, dovoliti moramo to pač tudi učencem. Tako imajo priliko popravljati po volji. In to se mora zahtevati, da učenci dokončan spis večkrat preberó in popravijo, kar najdejo napačnega. Tudi naj vedno pri sestavljanju prejšnji stavek preberó prej, nego pišejo novega. Ako delajo doma,

naj beró na glas; kajti uho jih bode opozorilo še na marsikako okornost, katere oko opazilo ni. Vsaka naloga se zaznamni s tekočo številko. Če je učenec katero nalogo zamudil, zapiše to na vrhu n. pr. 2. nalogo zamudil. Pod nalogo se zapiše kraj in datum.

IV. Popravljanje nalog.

Gledé na poprave je več nazorov. Nekateri pričakujejo jedino od nje najlepših vspehov spisovnega pouka, Schiessl pa pravi (stran 73. in 74.), da nima poprava nobene didaktične vrednosti. No, pripoznati ne moremo ni jedno ni drugo. Resnica je sicer, kar trdi Schiessl, da je bolje pogreške zabranjevati nego popravljati, a zabraniti se dadó pogreški le tedaj, ako jih poznamo, spoznavamo pa jih najbolje pri popravljanju. Najprej se naj učenci opozorijo z raznimi vprašanji na take pogreške, ki bi jih najbrž mnogo napravilo. To se mora zgoditi prej, nego pričnejo z nalogo. Kedar so učenci nalogo dovršili v konceptu, bere jeden počasi, kar je napisal. Vsi drugi poslušajo — nobeden ne sme imeti svoje naloge na klopi! — in si zapomnijo ali zapišejo, kar ni bilo po njih mnenju prav. Vse to se razjasni potem v splošni debati. Tako se premotri več nalog, kolikor pač dopušča čas. Sedaj vzamejo učenci spet svoje naloge v roke in popravijo, kar so opazili pri splošni popravi. Tako je spis pripravljen in prepíše se potem kot tiha naloga lepo v zvezke. Ta splošna poprava koristi mnogo več, nego obširno dociranje. Naloge v spisnicah se popravijo pozneje z rudečo tinto in sicer natančno! Učenec naj vidi, da mislimo resno s temi nalogami.

Privoščimo pa tudi svojim pisateljčkom zasluženó plačilo in pripišimo jim dotični red. O, koliko to velja! Večina učiteljev ne pozna in ne izkorišča neprecenljive, čudovite sile pri pismenih izdelkih sploh. — Pri ocenjevanju pa se moramo ozirati na posebnosti in zmožnosti raznih učencev. Morebiti imata dva skorej popolnoma jednako dobro nalogo, a jeden dobi „dobro“, drugi „zadostno“. Prvi je storil, kolikor je mogel, drugi pa bi bil lahko spis boljše napravil.

Pri popravljanju nalog mora imeti učitelj pri roki poseben zvezek, v kojega si za beležuje različne pogreške in opazke.* Prej nego razdeli prihodnjič zvezke, pogovori z učenci take pogreške, ki jih je več naredilo. Potem popravijo učenci ob robu napake. Taka občna poprava gotovo ni odveč. — Da pa zamorejo učenci — kolikor možno sami — popravljati, treba je, da imamo za razne pogreške določena znamenja, ki bi naj bila v razredu na papirju veliko narisana. Dobro bi bilo, da bi se določila za vse šole ista znamenja, n. pr.:

—	pogrešek zoper pravopis.
==	pogrešek zoper slovnico.
+	ločilo manjka.
$\frac{V}{ }$	beseda manjka.
$\frac{V}{ }$	misel (stavek) manjka.
	loči!
()	skupaj!
~~~~	slab izraz.
?	neresnica.
?!	neumnost (nezmisel).

Po mojem prepričanju bi bilo najboljše, da bi imel vsak učenec poseben zvezek, kamur bi potem (doma) prepisoval vse popravljené spise vseh let. Tak zvezek bi bil res prekrasen spomenik na šolska leta.

* Tak zvezek je zelo važen in postane učitelju tekom časa ravno tako dragocen zaklad, kakor zbirka spisov. Važnejše opazke zapiše si tudi v zbirko k dotični nalogi.

Če pa tega ne moremo doseči, naj pa tisti učenci, ki imajo preveč pogreškov, tako, da jih ne morejo lahko popraviti po robu, nalogo še jedenkrat pišejo. To jim je ob jednem kazen za njihovo nemarnost.

Sploh pa gojimo pridno spisje: po pisavi se človek spozna, koliko je olikan. Ne držimo se prevestno določenega minimalnega predpisa, ampak vadimo učence v spisju o vsaki priliki, dajajmo je za domače naloge (v višjih razredih) itd. Saj učenci lahko pišejo na table in zdaj bere ta, prihodnjič drugi, kako se mu je posrečilo. Tako bomo dosegli gotovo lepe vspehe.

Priznavam, da ta predmet ni najložji, poudarjam pa, da je prezanimiv za učitelja samega. To mi pritrди vsakdo, kdor — je plameneč zanj — opazoval svoje modrijančke, kako so si belili glave, pisali, prečrtovali in popravljali. Tako opazovanje poplača navdušenemu učitelju ves trud, oživlja in bodri ga za vedno globeje premišljeno delovanje.

(Praktični del sledi.)

Ciril in Metod.

Učna slika po formalnih stopnjah za višjo skupino.

(Davorin Lesjak.) (Konec.)

III. Združevanje.

A a) Slišali ste o življenju Cirila in Metoda; zdaj pa še hočemo posebej premišljevat i o njih delovanju.

Kaj sta sklenila Ciril in Metod že v mladosti, ali kakšno nalogo sta si postavila?

I.: Neverne Slovane pokristjaniti. — Zakaj sta si li postavila to nalogo ali ta smoter?

I.: Čutila sta v sebi poklic za to. — Kakšno je tako delo? I.: Lepo in dobro. — Zakaj?

I.: Slovani so spoznali pravo vero, ki nas uči toliko lepega in nam kaže pot v nebesa.

b) Kaj pa so Slovani s pravo vero tudi še dobili? (Slovansko abecedo.) — Čemu je Ciril izumil slovansko abecedo? I.: Da bi ložje razširjeval sv. vero. — Iz česa se vi učite veronauka? — So stari Slovani tudi imeli take knjige? — Je bilo tedaj potreba izumiti novo abecedo in pisati slovanske knjige? — Čemu so nam knjige sploh? — Kakšen je tisti, ki rad prebira knjige in se iz njih mnogokaj uči? I.: Omikan ali izobražen. — Kakšni so torej postali Slovani? I.: Bolj omikani.

Razširjanje prave vere med Slovani in izumljenje slovanskih črk bila sta velikanska, neprecenljiva čina Cirila in Metoda, kajti brez tega bi še bili ostali Slovani najbrž dolgo časa pagansk in neolikan narod.

(Se zapiše na tablo.)

B a) Oglejmo si zdaj Cirila in Metoda kot osebi! Povejte, kaj ste zapazili na njih zanimivega, kaj vam ugaja? I.: V mladosti sta se rada učila. — Ali bi bila postala tako imenitna moža, ko bi se ne bila tako pridno učila? — Ko bi se Ciril in Metod ne bila v mladosti tako izobrazila, bi ne bila mogla izvršiti svoje velike in težavne naloge. Kdor se v mladosti mnogo uči, lahko pozneje mnogo dobrega stori, ne le za jednega človeka, ampak za cel narod, vse človeštvo. — Povejte sličnih slučajev! . . .

b) Kaj vam pri teh bratih še ugaja? I.: Bila sta pobožna. — Dokaži! . . . Kdo je tako živel, kakor Ciril in Metod? I.: Sv. Mohor, sv. Fortunat, sv. Pavel, Kristus. — Kako sta torej živela? I.: Kakor svetnika, kakor apostola. Papež Leo XIII. je proglasil 30. septembra 1880. l. Cirila in Metoda kot velika svetnika, in sicer se obhaja njun god 5. julija. (Se zapiše.) I.: Tedaj krese žgejo. Res je, to je lepa staroslovanska navada, kakor že veste. — Čemu žgejo krese? I.: S tem jima skažejo čast in hvaležnost. — Kako bomo imenovali Cirila in Metoda, ker sta svetnika? I.: Sv. Ciril in sv. Metod. — V zadnji uri smo slišali, da sta s tako unemo oznanjevala sv. vero, kakor

apostoli. Radi tega jih tudi lahko imenujemo slovanska apostola. Lepo imenujemo ta pridna moža tako-le: *Sveta brata Ciril in Metod, slovanska apostola.*

(Se zapiše.)

c) Povedal sem vam, da je ponujal grški cesar sv. Cirilu in Metodu visoke službe. Kaj je bil Metod nekaj časa, kaj Ciril? — Kaj pa sta storila. Kakšna sta bila, ker sta vsako čast odklonila? I.: Ponižna. — Kdo je bil tudi tako ponižen? . . .

d) Katero nalogo sta si postavila, ko sta odrastla? . . . Ona tedaj nista navdan živela, ampak postavila sta si nek smoter. Kdo je tudi tako storil? I.: Krištof Kolumb.

e) Kakšen je bil ta smoter? I.: Jako težaven. — Kaj stori marsikdo pri težavnem delu? I.: Marsikdo pusti delo, obupa. — Kaj pa sv. Ciril in Metod? I.: Ona sta ostala pri svojem delu. — Pravimo, da sta bila vztrajna. Kakšna še, ker se nista ustrašila težavnega dela? I.: Neustrašljiva. — *Sv. Ciril in Metod sta bila pri svojem težavnem delu vztrajna, neustrašljiva in nista nikdar obupala.* (Se zapiše.) Kdo je tako postopal?

f) Kedaj sta posebno pokazala, da sta neustrašljiva? I.: Ko so ju nemški duhovniki preganjali. — Zakaj so ju preganjali? I.: Radi slovanskega cerkvenega jezika. — Kaj bi bila lahko storila? I.: Udala se Nemcem in maševala v latinskem ali grškem jeziku. — Sta tako ravnala? — Kakšna sta bila? I.: Neomahljiva.

g) Kaj sta še dokazala Ciril in Metod s tem, da sta brala mašo v slovanskem jeziku. I.: Da ljubita in spoštujeta svoj slovanski jezik. — Kdo je tudi tako ljubil svoj materin slovanski jezik? I.: Preširen, Vodnik, Slomšek . . .

IV. Sestava.

Na tabli so zapisani najiminentnejši stavki, ki smo jih pri III. stopuji dobili.

Nove misli si zapomnijo učenci bolje v primernih verzih in pregovorih. N. pr.:

„Dokler ti sijejo dnevi mladosti,
Telesne in dušne vadi kreposti;
Kedar nezgoda krog tebe vihari,
Obupu v oblast ne daj se nikari.“

J. Cimperman.

„Čast je ledena gaz, ki hitro zvodeni.“ „Brez muke ni moke.“

Kar storiš za-se, to že s tabo zgine,
Kar storiš za narod, ostane vselej.“

S. Gregorčič.

„Življenje naj bode delaven ti dan.“

S. Gregorčič.

„Globoko vdolbe vsak si naj v srce:
Brez dela, truda, bratje, ni uspeha.“

J. Stritar.

„Ime slovensko tebi sveto bodi,
Ne srami ga, sramiti ga ne daj!
Povsod naj plemenitost tebe vodi,
Ta pravega Slovenca znači naj!“

J. Stritar.

V.

Kateri človek je omikan? — Kedaj moramo skrbeti za omiko? — Kakšno vrednost ima omika? — Kako živiš pobožno? — Kedaj kažeš, da si ponižen? — Kako začnimo kakšno delo? — Kedaj si vztrajen? — Kedaj si lahko neustrašljiv? — Kedaj lahko pokažeš neomahljivost? — S čim lahko dokažeš, da ljubiš in spoštuješ svoj materin jezik? —

Kako lahko skažemo velikima dobrotnikoma sv. Cirilu in Metodu čast in hvaležnost? I.: Ako k tema svetnikoma lepo molimo, ako pristopimo k družbi sv. Cirila in Metoda, ako si kupimo njih podobo ali kip, ako njima na čast 4. dne julija meseca zvečer krese žgemo in ako jih vselej in povsod posnemamo. — Ponovi, kar si si zapomnil iz življenja sv. Cirila in Metoda! — Memoriranje zgoraj navedenih pregovorov in verzov.

Ljudsko šolstvo na Ruskem in „Vserossijskaja vystavka“ v Nižjem Novgorodu.

(Lj. Stiasny.) (Dalje.)

Zato raste število društev in njih članov, ki skrbé za razširjanje dobrih knjig med prostim narodom od leta do leta. Na čelu sta peterbursko društvo „gramotnosti“, ki je razdelilo v zadnjih desetih letih čez 400.000 knjig, ter moskovsko društvo „gramotnosti“, ki je podarilo v zadnjih 5 letih knjig za 13.000 rubljev. V teh, kakor tudi v drugih mestih so otvorili narodne čitalnje, kjer lahko bere prosti narod knjige ter si jih tudi izposojuje na dom. V teh čitalnjah pomaga mnogo dobrovoljno tako v karkovski narodnji čitalnji do 50, a v knjižni pri moskovski nedeljski šoli 30—40.

A ne samo razna društva, ampak tudi razna gubernska in okrajna zemstva se resno bavijo z vnanješolskim obrazovanjem naroda. Ker so mesta v Rusiji mnogokrat zelo oddaljena, otvarjajo v mnogih gubernijah ali okrajih selske knjižnice. Te knjižnice so ali v zvezi s knjižnico selske šole — da namreč šolsko knjižnico pomnožijo s knjigami, ki so pripravne za odrasle — ali pa so samostojne. Nekatere od ujezdnih uprav so že davno priznale potrebnost selskih knjižnic ter jih upeljale pri šolah svojega ujezda (okraja), druga zemstva jih sedaj upeljavajo, a so pa tudi taka, katera se s tem vprašanjem ne bavijo. — Tako je določilo črnigovsko gubernsko zemstvo 60.000 rubljev za ureditev 600 knjižnic v svojem guberniju, Kursko 15.000 rubljev, Vjatsko, ki je sklenilo otvoriti 3000 knjižnic, 20.000 itd. Z ustanovitvijo selskih knjižnic je postala zveza med narodom in šolo ožja in prosti narod se je začel zanimati za šolo. V nekaterih vaseh se šolsko poslopje po nedeljah in praznikih spremeni v čitalno; kmetje radi zahajajo v njo ter berejo tam časopise in knjige. — Tudi družbe treznosti selske knjižnice zelo podpirajo, kajti s tem je omogočeno, da po nedeljah posedajo kmetje mesto v gostilnicah pri knjigah. Družbe treznosti so v Rusiji veliko bolj razširjene, ko pri nas. Tako se ne odlikujejo samo razne verske sekte v tem, ampak so se že cele občine izrekle zoper alkohol, odpravile gostilnice ter ustanovile čajne družbe, v katerih berejo časopise in knjige.

Srednje število selskih knjižnic je zelo različno. Tako znaša v moskovski guberniji od 70—300, a dobé se že selske knjižnice,

ki imajo zelo mnogo knjig; tako ima vsenesenskijska 3000, a morskovska 2200.

Žal, da niso še vsa zemstva za upeljavo selskih knjižnic. Pač je sklenilo že 8 gubernskih zemstev upeljati selske knjižnice po vseh selih, razven tega so to storila tudi mnogokatera druga okrajna zemstva, druga jih hočejo upeljati le po večjih selih, a nekatera so še vedno proti upeljavi, ker se bojé stroškov. Črnsko zemstvo pa se celo protivi tej novotariji, češ, „kje bomo pa potem dobili delavcev, ako bodo vsi ljudje znali čitati“.*

Kako se je pa prosti narod začel zanimati za knjižnice, razvidimo iz tega, da število obiskovalcev knjižnic povsod zelo raste ter da nekateri obiskujejo knjižnice šol, ki so po več ko 10, da celo po več ko 20 verst daleč. Razven tega so kmetje začeli sami otvarjati občinske knjižnice, katerih bo kmalu do 200.

Ker je bilo v Rusiji le malo knjižnih prodajalnic, ker so nekateri prodajalci iskali pri knjigah zelo visok dobiček, začeli so se Rusi v zadnjih letih zanimati tudi za to vprašanje. Razna društva skrbé za izdajo dobrih in cenih knjig. Da bi pa prodajalci ne vzvišali cen, otvorila so razna zemstva na svoje stroške mnogo knjižnih prodajalnic (skladov), katerih je sedaj vseh skupaj čez 1500. Razna zemstva in društva so priborila pri tem sijajen vspeh. Tako je moskovsko društvo „gramotnosti“ l. 1892. razpečalo čez 4 milijonov knjig, a „Slavljanskoje blagotvornitelnoje občestvo“ v Odesi, ki je prodalo prvo leto samo 1100 knjig, prodal jih sedaj vsako leto čez 100.000. Pri tem razpečajo največ knjižic in zemljevidov, ki stanejo 1—5 kopejk. Tako v Rusiji povsod lahko opazujemo, kako prosti narod pridno sega po knjigah.

To velja o zunanješolskem izobrazovanju prostega naroda. Da ne postanem preobširen ne bom govoril natančneje o zunanješolskem obrazovanju višjih stanov. Omeniti hočem samo, da se v mestih — kjer so razne mestne in druge knjižnice in razna društva v povzdigo izobrazbe — razširjuje vedno bolj veselje do samoizobrazbe z branjem

* Taki ljudje se ne nahajajo samo v „črnskem zemstvu“ — v Rusiji, ampak jih, žal, tudi pri nas ne manjka. Uredn.

znanstvenih del. Da pa srednji stanovi tudi doma berejo, ustanovila so se društva v povzdigo domačega branja. Tudi v drugih krogih ruske družbe — osobito v onih visokošolcev se opaža v zadnjih letih zanimivo duševno gibanje — stremljenje k samoizobrazbi, namreč v popolnenje svoje izobrazbe. Tako se je razvilo med ruskimi dijaki in dijakinjami prizadevanje do splošne izobrazbe. Znanstvena dela se radi tega prav lahko razpečajo, a vse to gibanje pospešujejo društva, katerim na čelu sta peterburško in moskovsko društvo „V povzdigo domačega branja“, kateri imata smoter angleških in ameriških „Univerzity extersion“. S tem se bo dala prilika vsem onim, ki nimajo visokošolske obrazovanosti do višje izobrazbe ter se s tem razširila in povzdignila ljudska obrazovanost na veliko višjo stopinjo, kakor je bilo do sedaj mogoče.

O tem tudi za nas sigurno zelo zanimivem gibanju na Ruskem prinesla je celo „Neue Freie Presse“ v zadnjem času zelo zanimiv članek od profesorja Karajeva iz Peterburga.

Kako zelo pa je razširjeno veselje do branja na Ruskem v vseh stanovih, prepričajo vsakega potnika ne samo krasne stavbe mestnih knjižnic, ampak tudi, da se prodajajo na Ruskem na vseh večjih železničnih in parobrodskih postajah knjige in časopisi in sicer mnogokrat v takem številu, da se naše prodajalnice knjig na raznih večjih postajah z ruskimi niti primerjati ne morejo.

Iz Moskve sem se podal v Nižnij Novgorod, da si ogledam „Vserossijskajo vystavko“, slovečo „jarmarko“ (semenj) ter mesto, ki ima lepo lego.

(Konec prih.)

Listek.

Od „Povsođ“.

Gospod urednik!

Kaj smo ubogi zemljani v tej solznej dolini? — Pač star in vsakomur znan „refrain“: „Popotniki smo!“

Zato najbrže tako radi potujemo v počitnicah — če se je dalo kaj prihraniti od naše „mastne“ plače.

Najlepše, najprijetnejše in najljubše potovanje pa je za nas „abecedomlatilce“ takrat, ko zboruje naša močna „Zaveza“. Kakor skrbna mati pelje nas — svoje otroke — vsako leto v ta ali oni zanimivi kraj, kjer „veselega snidenja ni konca ne kraja“. Brat podaja bratu roko, presrečen, da se zamore čez leto dnij zopet poveseliti z njim, pozabiti v tem kratkem a vendar neskaljenem veselju vsakdanje skrbi in težave, vsakdanji trud in trpljenje. Toda — pustimo tudi sedaj trud in trpljenje in vrnimo se k „potovanju“, da ne zgrešimo svojega pravega namena.

Popotniki smo, dejali smo poprej; ali popotnik vseh popotnikov je vendar samo jeden in ta je naš — „Popotnik“, kateri raztrga na svojem potovanju marsikoji podplat; zapraši, zmoči in si pokvari obleko; veter mu tu in tam odnese klobuk; — do „cilindra in kosmate kape“ itak nikdar ne pride; — vročina ga prokuhava, mraz mu ude pretresava; klanci in gore mu pot utežujejo in mi —? Namesto da bi mu olajšali vse te težave napolneč mu prazno „malho“ z goldinarji in kronami, da laže nadaljuje svoje potovanje

„Čez hribe, dolí,
Skoz mesta, vasí;
Čez jezera, loke,
Čez reke, potoke“ —

mi — čakamo, da nam pride

„Bel listek poslan,“

ki nas opominja 3 goldinarske naše dolžnosti. Lepo ni za nas — anti nisem sam — da se nas opominja ali —

Dolžnosti, ki se ne spominja,

Naj se ga precej opominja!

Gospod upravitelj „Popotnika“ pa je tako delikat, da nas ne opominja precej ampak še-le čez sedem mesecev — vidi se, da je tudi on naroden in mi — nerodni, ker nas mora on opominjati. Da popravim nekoliko to nerodnost, drznem se nekaj svetovati. Namesto, da pošljem sedaj denar ubogemu „Popotniku“, prinesem mu ga osebno v Celje — saj pride on gotovo tudi tja, ter mu dodam v njegove namene še ono kar bi potrošil, ako bi poslal denar po pošti. Upam, da storijo tudi drugi tako; in če se nas zbere v Celju 200 takih, nabere se lahko lepa „popotnica“.*

* Bi že bilo vse lepo, a upravnistvu vendar bolje kaže, ako se mu pošilja naročnina po pošti in sicer s „položnico“ pošne hranilnice, to pa radi glavnih računov, koje mu je polagati. Ako je kdo mehkega — blagohotnega srca, kakor ste Vi, dragi Agul Ref, lahko doda obligatni pošiljatici tudi še kak neobligatni „dodatek“ v Vašem smislu, s ka-

Torej na svidenje v prijaznem Celju vsi
 terim bi se potem poravnali lahko troški za pošiljanje „belih listkov“. — Na veselo svidenje v Celju!
 Uredništvo.

„Popotnik“-ovi „dolžniki“ — stari, mladi; žene, možje; fantje, pupe; — vse, kar leze ino gre, da bode prav srčno vesel upravitelj „Popotnika“.

Agul Ref.

Društveni vestnik.

Črešnice pri Celju. (O zborovanju učiteljskega društva za celjski in laški okraj dne 4. julija meseca t. l.) Došlo je 34 udov in kot gost se je udeležila gđc. M. Piau. Več tovarišev je svojo odsotnost opravičilo. Imeli smo prilikó v svoji sredini pozdraviti zopet dva nova uda, namreč gđc. M. Kralj (Jurklošter) in tovariša Iv. Kunštiča (Trbovlje). Upamo, da bodeta vrlo vstrajala. Z velikim veseljem se je tudi vzelo na znanje, da je društvo pridobilo zopet dva nova podporná uda, gg. I. Broha in Iv. Rebeka iz Celja. Bog živi naše dejanske prijatelje! Radi povdarjamo, da je velika večina zborovalcev navzlic hudi vročini in soparici vstrajala do konca tri ure trajajočega zborovanja in da smo opazovali hvalevredno zanimanje. Začetkom zborovanja je pevski zbor zapel H. Sattner-jevo „Na planine“. — Tovariš Schmoranzer je kot načelnik krajnega odbora poročal o vsem, kar se je ukrenilo za letošnjo „Zavezino“ slavnost. Z navdušenjem se je vzelo na znanje, da je velecenjeni gosp. dr. Serbec blagovolil sprejeti častno predsedništvo slavnostnega odbora. Tovariš Petriček nam je podal dokaj zanimivih opazk iz svoje šolske prakse. Da je njegov govor vsem poslušalcem jako ugajal, temu je bilo dokaz živahno ploskanje ob koncu poročila. Radi prepričlega časa se je sklenilo, da se pogovor o tem podavanju vrši v prihodnjem zborovanju, o katerej priliki dodadó še lahko drugi tovariši(ice) kaj izkušenj iz svoje prakse. Kot poročevalec o tej zadevi se je oglasil tovariš Brinar. — O ustanovitvi obvezne bolniške blagajne je prav temeljito poročal tovariš Knaflič. Ko sta v tej zadevi dodala svoje opazke še tovariša Brinar in Schmoranzer, se je društvo odločno izreklo proti ustanovitvi obvezne bolniške blagajne. Ta sklep se da prav lahko utemeljevati. Vprašati je treba le one slojeve naroda, ki so zavezani plačevati v okrajne bolniške blagajne; od njih se lahko zve, da se ta „človekoljubna“ naprava kaže dejanski vse drugače, kakor na papirju. Mi učitelji naj delujemo na to, da se osnovi zakon, na kojega podlagi naj se nam odtrgavajo odstotki naših bornih plač samo zato, da nam potem visoke oblasti dele dobrote — z našim denarjem? Si li ne moremo s svojim denarjem sami pomagati? Ali se ne moremo zavarovati pod ugodnejšimi pogoji pri bolniških zavarovalnicah, katere si sami izvolimo? Povsod se nam

kratijo pravice in zdaj si jih naj jemljemo še sami? Bratska društva prosimo, naj o tej zadevi natančno preišljuteje, mogoče da pridejo do tistega spoznanja, ko mi. — Judenburško učiteljsko društvo je poslalo okrožnico, v katerej predlaga, da naj bi vsa štajerska učiteljska društva poslala na visoki deželni odbor peticijo, v katerej prosijo za povišanje učiteljskih plač. Sklene se dotično resolucijo poslati le v sporazumljenju izvrševalnega odbora, ki se je izvolil o priliki lanskega shoda v Gradcu v ta namen, da stori vse nadaljne korake v dosego boljših plač. Postopanje Judenburškega učiteljskega društva je samovoljno in netaktno ter za izvrševalni odbor žaljivo. — Za letošnjo glavno skupščino „Zaveze“ so bili izvoljeni odposlancem: tovarišica gđc. Orač in tovariši Gnus, Gradišnik, Petriček, Stukelj, Schmoranzer in kot namestnika Brinar ml. in Krajnc; za glavno skupščino „Lehrerbunda“ pa tovariša Petriček in Schmoranzer. — Živahen razgovor se je vnel o nekaterih prav umestnih predlogih, ki se mislijo staviti o priliki letošnje uradne konference. Kaj več o taistih priliki. — Prihodnje zborovanje se vrši dne 2. novembra meseca t. l.

Iz konjiškega okraja. 1. dne julija mes. t. l. zborovali smo v Konjicah. Došlo je precej članov, gospici Vidmajer in Ravnikar ter gospa Kokot kot gostje, gospica Malenšek pa kot podporni ud. Po predsednikovem pozdravu se je krasno zapela „Vprašaj, čemu da sem Slovenka“ in „Ni li zemljica krasna?“. — Izmed raznih dopisov zbudila je živo debato okrožnica judenburškega učiteljskega društva, naj bi tudi vsa društva prosila deželni odbor za hitro rešitev naše prošnje gledé povišanja plač. Po razkazovanju gosp. predsednika se sklene poslati dotično resolucijo zaupnemu odboru, ki ima vso to stvar v rokah, da se lahko opira na njo. Nikakor pa ne kaže, da bi postopala razna društva zopet posamezno in na svojo roko, ko imamo nalašč odbor za to. — Proti Ebenhoch-ovem predlogu se protestuje. — Gledé obvezne bolniške blagajne so razni nazori. Poročevalec gosp. Tribnik je proti takim blagajnam, dokler se ne povišajo naše plače, ker se od sedanjih nič odtrgati ne da. Gosp. Černej je za popolnenje načrta, a gosp. Jurko se izreče odločno zoper vsako obligatno zavarovanje. Koncem obvelja predlog, da smo za sedaj proti vsaki taki blagajni.

Delegatom k zborovanju „Zaveze“ so izvoljeni gg. Jurko, Brinar in Černež, a „Lehrerbunda“ gosp. Brinar. Gosp. načelnik naglašja, da je sveta dolžnost našega učiteljstva, udeležiti se polnoštevilno zborovanja „Zaveze“. — Po predlogu gosp. Černeža uvedejo se po počitnicah hospitacije. — Koncem mi je še dolžnost omeniti, da nas je po oficijelnem delu kratkočasila in vedrila vsestransko priljubljena gospa Kokot z izbornim igranjem na glasoviru. Živela! Prihodnje zborovanje 4. dne novembra meseca t. l. —j.

Iz Ormoža. Ormoškega okraja učit. društvo imelo je dne 3. junija meseca t. l. z ljutomerskim učiteljskim društvom izlet v Jeruzalem in k Sv. Miklavžu, ki se je vrlo dobro obnesel. Udeležba je bila velikanska. Društvi počastilo je mnogo odličnih gostov, med njimi je posebno omeniti gospod Ivan Miklošič, c. kr. odlikovan vadniški učitelj. Imenitno predaval je gosp. M. Vauhnik. Društvo zborovalo je potem dne 1. t. m. pri sv. Lenartu nad Veliko Nedeljo. Razmotrivala so se letošnja uradna konferenčna vprašanja tudi ob nepričakovano velikej udeležbi. Ob enem se je isti dan tam slavila 25letnica tamošnjega službovanja gosp. nadučitelja Ivana Kosija. Živio!

Iz kamniškega okraja. Dne 22. aprila meseca t. l. imelo je naše okrajno učiteljsko društvo svoje zborovanje na Prevojah, kojega se je udeležilo 16 gospodov učiteljev in 1 gđc. učiteljica. Žal, da se ravno najbližji niso mogli udeležiti. Gospod predsednik Letnar konstatuje sklepčnost, kaže na potrebo združevanja ter v tem smislu pozdravi navzoče.

Iz blagajnikovega poročila posnamem, da je imelo društvo dohodkov gld. 74.54 in troškov gld. 15.99 ter da ima na zemljevidih, katere je izdalo (kamniški okraj za ročno šolsko rabo) še gld. 100.— dolga, kateri je pa pokrit z nerazprodanimi zemljevidi. Na predlog gosp. Malenška se izreče gosp. blagajniku Trametu zahvala.

Tajnikovo in pevovodjevo poročilo je bilo kratko. — Zanimiv je bil referat gosp. Malenška: Pravopisne in spisne vaje, katere je za spodnjo in srednjo stopnjo po praksi uredil za jednorazrednico. Naj to še za višnjo stopnjo izvrši in obelodani, kar mu ne bo v nečast!

Istotako je bil praktične vrednosti referat gosp. Paternoster-ja: Katera učila naj bi se rabila pri realijah?

Gosp. Marolt je gledé na ta referat predlagal: Odbor društva naj se obrne do „Pichlers Witwe & Sohn“, da bi založili najvažniše Habsburžane na posameznih listih, kar je bilo sprejeto.

Vnel se je živahen razgovor o deželnem učiteljskem društvu, o „Popotniku“ in „Učiteljskem Tovarišu“ in slednjič o vprašalni škrinjici, katera naj se vpelje.

V odbor so voljeni: Gg. Lovro Letnar, predsednik, Jernej Čenčič, namestnik, Peter Sirc, tajnik, Gustav Štefancič, namestnik, Ignacij Tramte, blagajnik, Janko Toman, pevovodja in Jožef Pintar, odbornik.

Iz koperskega okraja. 3. junija meseca t. l. pokazala je mnogoštevilna udeležba, kako vé slovensko učiteljstvo ceniti svoje močé, ki so se ves čas svojega delovanja trudili v prosep šolstva. Slovensko učiteljstvo tega okraja odkrilo je tega dne v Borštu nagrobni spomenik pokojnemu tovarišu Ferdinandu Breitschopfa, ki je bil vesten in uzoren učitelj, požrtvovalen rodoljub jeklenega, nevmahljivega značaja, zvest prijatelj, marljiv ud in neumorno delujoč bivši odbornik in celo predsednik našemu društvu. Prečastiti dekan dolinski, gosp. J. Varl, daroval je z asistenco dveh drugih gospodov sv. mašo za pokojnika. Bodí izrečena gospodom duhovnikom najprisrčnejša zahvala, da so prostovoljno povečali slavnost tega dne. Tukajšnja duhovščina stremi z učiteljstvom po istem cilju. Vzajemnost med duhovščino in učiteljstvom našega okraja naj služi v vzgled marsikateremu okraju in deželi. —

Učitelji-pevci so prav dobro peli „Slomšek-ovo mašo“, na grobu pa tudi „Nad zvezdami“ in „Blagor mu“. Prečastiti dekan osapski, gosp. J. Kompare, odkritosrčni prijatelj učiteljev, je v krasnem govoru na grobu izvalil slehernemu obilo solz. Slavnost bila je lepá — kolikor so nam pač dopuščale skromne naše moči.

Po slavnosti je društveni predsednik gospod J. Valentič otvoril zborovanje. Iz poročila o društvenem delovanju je pač jasno, da je društvo delavno. Gospodu dopisniku z Goriškega v 7. štev. letošnjega „Učiteljskega tovariša“ pa povemo, da mi delamo v prid šolstva in njegov razvoj po vseh svojih močeh —, toda ne trobimo v svet, kaj smo vse ukrepali in sklenili, kakor se, žalibog, dogaja drugod, da se vsak korak pretirano hvali. Mi delamo za stvar in — molčimo. Tudi današnjega dopisa ne bi bilo treba, da ni bil ravno sprejet predlog, naj društveni tajnik vselej poroča „Popotniku“ o naših zborovanjih.

Poročilo blagajnikovo je pokazalo, da ima društvo 28 gld. prebitka. Lahko bi bilo kaj več, če bi nekateri udje redneje plačevali letnino. Društvo šteje dva častna, šestnajst pravih in osem podpornih udov.

Gosp. predsednik je, odgovarjajoč obsodbi „Učit. tovariša“ in njegovemu dopisniku v 7. štev. gledé učiteljskega lista za Primorsko, dokazal, da bi bila vsa učiteljska glasila, izvzemši jednega, nepotrebna. Nepotrebno je „Glasilo zaveze“, „Glasilo slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, „Glasilo primorskih učiteljev“, „Glasilo štajerskih učiteljev“ itd. — Neobhodno potrebno je jedino „Glasilo slo-

venskega učiteljstva“. S tem je dovolj in vse povedano. Tudi naši žepi bi lažje dali 5 gld. kakor pa 3 in 3 in Bog vé kolikokrat še 3 gld. za razna učiteljska glasila, koja na vse zadnje bi vsa propala, kajti vsi učitelji ne bi bili naročniki vseh glasil. Novo „Glasilo slovenskega učiteljstva“ imelo pa bi vsestransko krepko podporo.* Tak list bodi vsebine jedino pedagogiške. Drugi učiteljski list pa bodi „Šolsko-politični list“, ki naj se poteza za pravice in ugled učiteljskega stanu. Tudi ta list nam je potreben zdaj toliko, kakor ribi voda. Tako torej! — To zdravo poročilo našega predsednika bilo je vsprejeto z burnimi živio-klici!

Nadalje nas je dični gosp. predsednik prepričal, da je sklep „Zaveze“ za ustanovitev učiteljskega konvikta za Primorsko neumesten. Velikanska svota za zidove -- neprilika; kraj — nepriličen.

„Ustanova za učiteljske otroke na Primorskem“ je pa kaj prilična! In k temu še „dijaska kuhinja“ — res, krasne misli gosp. Valentiča, praktične misli, koje se dajo tudi najlažje izvesti — in celo z najboljšim vspehom. Zopet kliče na delo slavna primorska učiteljska društva, delegate v Celju in „Zavezo“.

Za bodoče bil je v četrtič soglasno izvoljen predsednikom marljivi gosp. Josip Valentič, učitelj v Ricmanjih. V ostali odbor pa nastopni gospodje: Fr. Jereb, podpredsednik; Anton Bezeg, tajnik; Al. Bunc, blagajnik; Mih. Žagar in Ant. Maslo pa odbornikom. Odposlancem k letošnjemu zborovanju „Zaveze“ bili so izvoljeni gg. Iv. Kuret, Fr. Orel in Vinko Trobec.

* Ta sodba je nekaj optimistična. Ured.

Po raznih nasvetih zaključil je gosp. predsednik zborovanje s pozivom, da se spominjamo našega vladarja Nj. veličanstva presvitlega cesarja, kateremu smo vskliknili trikratni „živio!“

Po obedu napil jo gosp. Valentič vsem zborovalcem in gostom. Omeniti moram, da se je zborovanja in slavnosti udeležilo razven učiteljstva in duhovnikov tega okraja tudi sedem gosp. profesorjev iz Kopra, gosp. okrajni šolski nadzornik, dva učitelja iz Buzeščine, jeden iz Trsta in jeden celo iz daljne Baderne. Živeli!

Profesor gosp. J. pl. Kleinmayr je napil vrlemu našemu predsedniku, on pa se je spominjal gospoda profesorja kot požrtvovalnega odgojitelja dijakov, posebno v narodnem duhu, ter mu nazdravil ob priliki njegove 50letnice, da bi živel in odgajal še mnoga leta. Po raznih napitnicah razšli smo se z nado, da se uresničijo naši sklepi in ukrepi.

Tajnik.

Iz Notranjskega. (V a b i l o.) Učiteljsko društvo za postojinski šolski okraj ima občno zborovanje dne 2. avgusta meseca t. l. ob pol 11. uri v Postojini s sledečim vspehom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev treh pregledovalcev računov. 5. Kako naj učitelj upljiva, da se prekornostne zadruge v prospah kmetijstva pravilno ustanovljajo ter v blagor ljudstva uspešno delujejo? Poroča gosp. Jos. Rustija. 6. Točno in taktno vedenje učiteljevo ugled stanu. Poroča gosp. učitelj Karol Vider. 7. Volitev 7 odbornikov v društveno vodstvo. 8. Slučajni nasveti. K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

Dopisi in razne vesti.

Iz Gradaca. (Štajerska učiteljska zaveza [Steiermärkischer Lehrerbund].) Vodstvo zaveze razposlalo je okrožnico, iz katere posnamemo: 1. da se je vodstvo poklonilo odstopivšemu deželnemu glavarju grofu Attemsu povodom njegovega imenovanja tajnim svetnikom ter pozdravilo novoizvoljene deželne odbornike: dr. K o k o s c h i n e g g a, dr. D e r s c h a t t a in prof. Fr. R o b i č a;

2. da ste zavezi pristopili tudi učiteljski društvi za ljutomerski in ptujski okraj, tako, da sedaj obsega zaveza vsa učiteljska društva v deželi z jedino izjemo graškega, in da je dosegla najviše število društev, namreč 43;

3. da se je pri štajerskih učiteljskih društvih nabralo za dr. Dittes-ov spomenik 278 gld. 10 kr.;

4. da je zaveza po provizijah za zavarovanje na življenje pri uradniškem društvu dosegla 1235 gld. 19 kr. dohodkov;

5. da se je razposlalo obsirno poročilo gosp. H e n d r i c h a o nameranih obligatnih bolniških zadrugah vsem društvom;

6. da je odbor sklenil izdajati svoje zavezno glasilo in se radi založitve in tiska pogajal že s tiskarno Leykam-Josefsthal, in sicer z dobrim vspehom. Tiskarna prevzame tisk, naročnino, razpošiljanje in upravo glasila po pismeni pogodbi in polaga zavezi vsako leto račun. Prebitki tebeje v zavezno blagajno. — List ima izhajati po dvakrat na mesec v obsegu jedne pole 8°. — Najkasneje začetkom decembra meseca izide na stroške zavezne blagajne številka na ogled, ki se dopošlje vsaki učni osebi štajerskih ljudskih in meščanskih šol;

7. da se vrši letošnja zavezna skupščina meseca septembra v Ljubnem in da se o tej priliki nameravana razstava učil iz tehtnih vzrokov opusti.

8. Nekaj predlogov za glavno skupščino;

9. da je sklad cesar Franc Jožefove ustanove narastel od 3500 gld. na 5000 gld. Prosi se ob jednom, da se učiteljstvo te blagotvorne ustanove spominja pri vsakej priliki.

Obresti iz te ustanove razdelé se za leto 1897. meseca septembra in so prošnje za podporo, potrjene od c. kr. okr. šolskega nadzornika ali dotičnega načelnika učiteljskega društva, pošiljati načelniku zaveze (Grabenstrasse 16).

10. Konečno še prosi vodstvo, da se zaostali društveni doneski blagovolijo v kratkem poravnati.

Dunaj. X. tečaj za deška ročna dela na Dunaju se je z običajnimi nagovori otvoril dne 19. julija ob 8. uri zjutraj. Udeležba je precej povoljna. Tečaj obiskuje iz Spodnje Avstrije 5, Zgornje Avstrije 2, Štajerske 3, Solnograške 1, Koroške 3, Kranjske 9, Primorske 1, Češkega 11, Moravskega 7, Šlezije 4, Galicije 12, Bukovine 6, Dalmacije 4; skupaj torej 68 slušateljev.

F. K.

(Glavni zbor štajerske učiteljske zaveze [Steierm. Lehrerbund].) Naprošeni smo, da objavimo nastopni poziv:

Štajerskemu učiteljstvu!

Prebivalstvo našega mesta je z veseljem pozdravilo sklep lanskega shoda odposlancev, da se naj vrši letošnja zavezna skupščina v Ljubnem.

Podbujen po tukajšnjem učiteljskem društvu sestavil se je krajni odbor, čegar naloga bo, vse potrebno za zborovanje ukreniti, štajersko učiteljstvo v našem mestu prijazno pozdraviti in mu pripraviti prijetno bivanje, tako, da bodo udeleženci ohranili staro rudarsko mesto Ljubno v najboljšem spominu.

Krajni odbor vabi s tem vse člane štajerske učiteljske zaveze k udeležitvi zavezne skupščine, ki se vrši na 13. in 14. dan septembra meseca 1897. leta in jim kliče prisrčni „Glück auf“.

Oni p. n. učitelji in učiteljice, kateri se nameravajo odzvati temu vabilu, so naprošeni, da to javijo (ime in priimek, naslov in bivališče) najkasneje do 1. dne septembra meseca 1897. l. podpisanemu krajnemu odboru.

Pri tem se naj omenijo tudi želje gledé na stanovanje (če se želi stanovanje v gostilnici ali v zasebni hiši, ali prosto — ali skupno [Massenquartier] stanovanje, ali za 13. in 14. ali le za jeden obeh dni).

Uspeh prošnje za znižanje voznine po južni železnici se objavi takoj, ko dojde odlok.

V Ljubnem (Leoben), dne 7. julija mes. 1897. l.

Za krajni odbor:

Dr. Ignacij Buchmüller, načelnik.

(Umri) je dne 17. t. m. v Ljubljani dvorni svetnik v pokoju, grof Rudolf Chorinsky v 62. letu

svoje starosti. Služboval je nazadnje pri namestništvu v Gradcu in bil Slovincem pravičen. Naj v miru počiva!

(Ljubljansko učiteljstvo) je poslalo za prihodno upravno dobo šestih let v mestni šolski svet gg. Franca Raktelja in Jos. Majerja.

(Premeščenje.) Učiteljgôdne na ljubljanskem možkem učiteljišču, gosp. Alojzij Sokoll, premeščen je na učiteljišče v Kopru.

(Na mariborski gimnaziji) so letos prvič prišli k maturi učenci slovenskih paralel. Med 41 maturanti so padli samo trije za dva meseca, od drugih 38 jih je 14 napravilo izpit z odliko in med temi odličnjaki je 12 Slovincem. Ta velečastni uspeh kaže, kako nujno potreben bi bil podoben zavod v Celju.

(Celjska slovenska nižja gimnazija) ima po naredbi vlade koncem avgusta t. l. prenehati, dijaki tega zavoda pa se pridelijo v posebnih razredih nemški viši gimnaziji.

(Mestna višja dekliška šola v Ljubljani) je sklenila svoje prvo šolsko leto dne 15. julija meseca. Vseh gojenk je bilo 29. Devet jih je dobilo prvi red z odliko, 16 gojenk pa prvi red. Šola se preseli v novo hišo „Glasbene Maticice“, Gosposke ulice št. 8. Vsakovrstna pojasnila o šoli daje začasni ravnatelj c. kr. profesor dr. L. Požar.

(Nove šolske zgradbe.) Odkar vlada naš cesar Franc Jožef, se je v Avstriji postavilo 9290 novih šol in sicer jih pride: na Spodnje Avstrijsko 1132, Zgornje Avstrijsko 531, Solnograško 385, Štajersko 417, Koroško 311, Kranjsko 288, Istro, Goriško, Trst 217, Tirolsko 323, Češko 2127, Moravsko 816, Šlesko 443, Gališko 1785, Bukovino 338 in Dalmacijo 147.

(Učiteljska armada Avstro-Ogerske.) Učiteljev osnovnih in oddelnih šol je v Avstriji 66.000, na Ogerskem 26.000; srednjih v Avstriji 5000, na Ogerskem 3200; učiteljiščnih — 1630 in 580; bogoslovnih — 230 in 260; strokovnih šol — 6370 in — 1480; skupno v Avstriji 80.300, na Ogerskem 32.000. Tako znaša skupna vojska učiteljev v cesarstvu 112.500 ljudij in pride 1 učitelj na 307 duš.

„Sl. Sv.“

(O stoletnici Vodnik-ovih „Lublankih Noviz.“) Ta izvrstna knjižica gosp. Ivana Vrhovnika, ki je ponatisnjena iz „Slov. Lista“, se dobiva pri gosp. Ivanu Bonaču v Ljubljani. Izvod stane 1 krono. Ves dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

(Gospodinjske šole na Angleškem.) Londonsko šolsko oblastvo je otvorilo doslej 140 gospodinjskih šol, v katerih se učé dekleta kuhanja, pranja in drugih za hišo potrebnih del. Praktični Angleži gledajo na to, da si vzgajajo dobrih gospodinj, ne pa samo — čitateljce romanov.

(V spomin slavnih pedagogov.) Graški občinski svet je pred kratkim sklenil, da se ima nekdanja „Coloseumgasse“ imenovati od sedaj naprej „Pestalozzigasse“, ljubljanski občinski svet pa je prekrstil nekdanje „Poljske ulice“ v „Komenskega ulice“. Isto tako je sklenil mestni svet v Plauenu na Saksoskem, da se ima imenovati neka cesta po lani na Dunaju umrlem bivšem ravnatelju pedagogija, dr. Fr. Dittesu: „Dittesstrasse“.

(Stari podučitelji.) Na Moravskem službuje 7 podučiteljev nad 50 let starih, 17 jih šteje

Št. 370. III.

Natečaj.

V šolskem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. ste umestiti početkom prihodnjega zimskega tečaja dve podučiteljski mesti stalno oziroma začasno in sicer:

1. na štirirazrednici pri Sv. Antonu v Slov. gor. in

2. na štirirazrednici pri Sv. Rupertu v Slov. gor.

Prosilci ali prosilke za katero teh mest z dohodki po III. plačilnem razredu in s prostim stanovanjem naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevalom učne usposobljenosti oziroma zrelostnega izpita in pri prvem nameščenju tudi z dokazom avstrijskega državljanstva potom okrajnega šolskega sveta pri dotičnih krajnih šolskih svetih **do 25. avgusta meseca 1897. l.**

Okr. šol. svet pri Sv. Lenartu v Slov. gor., dne 19. julija meseca 1897. l.

Predsednik: Kankowsky s. r.

Št. 990.

Oznanilo.

Na petrazredni ljudski šoli pri Sv. Jakopu v Slovenskih goricah in na trirazredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti ob Pesnici se bode namestila početkom prihodnjega zimskega tečaja služba formalno usposobljene učiteljice ženskih ročnih del z normalno na dvanajst mesečnih obrokov izračunjeno renumeracijo 345 gld. 60 kr. in zraven s pavšalom 14 gld. 40 kr. potnine za trikratno pot na teden, (daljava med imenovanima šolama znaša 7 kilometrov) torej skupaj 360 gld. proti dolžnosti, da poučuje na prvi šoli deset na drugi osem ur, skupaj torej 18 ur na teden in skozi vso šolsko leto.

Prosilke za to mesto naj pošljejo svoje prošnje, opremljene s spričevalom sposobnosti za poučevanje in z dokazom avstrijskega državljanstva **do konca julija meseca t. l.** krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Jakopu v Slovenskih goricah.

Okrajni šolski svet v Mariboru, dne 29. junija meseca 1897. l.

Predsednik: Kankowsky m. p.

vsak nad 40 let, 146 jih je v tridesetih, podučitelj J. Hirsch v Bizenicah pa je že celo v 70. letu.

(V Rusiji) se šolstvo dosedaj radi siromaštva po selih ni moglo razvijati. Občine niso premogle stroškov za ustanovitev šol in za nakup potrebnih stavbišč. A car Nikolaj II. je to zapreko odstranil. Zaukazal je namreč, da se odkaže vsakej selskej občini, ako to zahteva, za ustanovitev ljudskih šol potrebne erarične zemlje za stavbišče in vrt, kakor tudi material za stavbo. Tako bode od sedaj naprej zemskim upravam mogoče ustanoviti šole povsod, kjer jih bode treba.

Št. 445 II.

Natečaj.

V šolskem okraju slovenjebistriškem bodo se začetkom prihodnjega zimskega tečaja stalno, oziroma začasno umestila sledeča podučiteljska mesta:

1. na štirirazrednici v Makolah.

2. na trirazrednici v Laporju.

3. na dvorazrednici v Tinjah.

Prosilci ali prosilke za katero teh mest, za katera se dobiva plača po III. plačilnem razredu in prosto stanovanje, naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevalom učne usposobljenosti oziroma zrelostnega izpita in pri prvem nameščenju tudi z dokazom avstrijskega državljanstva potom okrajnega šolskega sveta pri dotičnih krajnih šolskih svetih **do 25. dne avgusta meseca 1897. l.**

Okr. šol. svet Slovenje-bistriški, dne 19. julija meseca 1897. l. *Predsednik: Kankowsky s. r.*

Št. 489.

Razpis natečaja.

(Učiteljska in podučiteljska mesta.)

V celjskem politiskem okraju so ta-le učna mesta definitivno eventualno tudi provizorično umestiti.

V konjiškem šolskem okraju.

1. Mesto učitelja in šolskega voditelja na jednorazredni ljudski šoli na Keblu, pošta Oplotnica. III. plač. razred.

2. Novo sistemovano podučiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli z nemškimi učnim jezikom v Vitanju.

V laškem šolskem okraju.

3. Podučiteljsko mesto na štirirazredni deški ljudski šoli na Vodih Trbovljah, III. plač. razred in prosto stanovanje.

Prošnjiki in prošnice za katero teh mest naj vložijo svoje prošnje, katere je opremiti s spričevali zrelosti, učne usposobljenosti in pri onih, ki še niso v službi, tudi z dokazom avstrijskega državljanstva (domovnico), z ozirom na mesto šolskega voditelja še vrh tega z dokazom usposobljenosti za subsidiarčni pouk v katoliškem veronauku, potom predstojnega okrajnega šolskega sveta **do 15. avgusta meseca 1897. l.** pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

V Celju, dne 15. julija meseca 1897. l.

Predsednik: Attems s. r.

Tovariši in tovarišice, kupujte in naročujte „Knjižnico za mladino“!

Vsebina. I. Poziv! — II. Slovenskemu učiteljstvu! — III. IX. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Celju. — IV. O metodi pouka v spisu. (L. Černe.) (II.) — V. Ciril in Metod. (D. Lesjak.) (Konec.) — VI. Ljudsko šolstvo na Ruskem in „Vserossijskaja vystavka“ v Nižnem Novgorodu. (IV.) (Lj. Stiasny.) — VII. Listek. (Agul Ref.) — VIII. Društveni vestnik. — IX. Dopisi in razne vesti. — X. Natečaji.